

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Польських Legion.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у че.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Розміри змови „Білих каптурів“.

СЕНЗАЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

Минулої ночі французьке міністерство внутрішніх справ оголосило комунікат такого змісту:

„Викрито справжню змову проти республіканського устрою. Допит, що його веде префектура поліції та служба безпеки, дав багатий військовий матеріал, здебільша закордонного походження: скоростріли, кріси, револьвери, гранати, вибухові матеріали, мушкету і т. д.

ПІДПОЛЬНА АРМІЯ.

Ревізія в осідку морської та річної гіпотечної каси, якої директором є інженір ради морських доків у Пенгоє, Дельонкль, ствердила, що

влада безпеки викрила тайну парамілітарну організацію, побудовану зовсім на взір війська. Вона мала штаб, бюро, санітарну службу і діялась на дивізії, бригади, курії і т. д.

ЧЕРЕЗ ДИКТАТУРУ ДО МОНАРХІЇ.

Це без сумніву вказує, що ціллю організації була громадянська війна.

Найдені документи стверджують, що змовники змагали до повалення республіканського устрою та до введення диктатури, після якої мали реставрувати монархію.

ЩО НАЙДЕНО В АРХІВАХ ЗМОВНИКІВ?

Плян перевороту опрацьовано з подробицями. Підчас ревізії знайдено м. ін. прилади до

вироблювання фальшивих особистих документів, інструкції про перевіз зброї, інформації про військові залоги в кількох департаментах в околиці Парижа, дані про деяких старшин і деякі полки, блякети, вкрадені у військових бйрах, плян париських каналів зі зазначеною дорогою до парламенту, пляни будинків, де редакції лівих часописів і де мешкають соціалістичні послы, спис міністрів, що їх мали негайно арештувати, плян опанування засобів комунікації і т. д.

Республіканському устроєві ніщо не загрожує. Допит іде далі, винувників покарають. До того не треба буде вживати виняткових договорів, бо республіканське законодавство зовсім вистарчає, щоб запевнити безпеку Уряд готов здавити всяку злочинну акцію зперену проти республіки.

БЕЗ ПОДРОБИЦЬ.

Цей комунікат дістали журналісти від директора кабінету міністра внутрішніх справ. Ніяких назвиськ крім інж. Дельонкля не подано. На запити журналістів директор заявив, що влада покищо обмежилася до загального політичного з'ясування справи. Дирекція публічної безпеки та поліція зберігають повну дискрецію.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ.

Слідчий суддя, що веде справу „білих каптурів“, наказав арештувати 4 особи, м. ін. одну жінку. Також арештовано капітана корабля Лемарескіє.

Перед японським десантом у Шантуні.

Як подає „Такун-Поа“, коло 10 японських воєнних кораблів кружить коло береж Шантуну. З огляду на те можна припускати, що небагом зроблять вони там десант японських військ.

100 ЖЕРТВ БОМБАРДУВАННЯ КАНТОНУ.

Японські летунські ескадри збомбардували вчора Кантон, убиваючи 100 осіб і ранили кількисот.

Французький прем'єр та міністр закордонних справ запрошені до Лондону.

У зв'язку з розмовами лорда Галіфакса з Пітаером, британський прем'єр Чемберлен рішив негайно запросити до Лондону французького прем'єра Шотана та міністра закордонних справ Дельбоса, щоб відбули пильну спільну нараду. Приїзду обох французьких гостей сподіються найближчої п'ятниці, до Парижа вернуться вони в неділю вечором

ПРЕДМЕТ НАРАД.

Темою розмов будуть колоніальні домагання Німеччини, справа невмішування західних великодержав до австрійських справ (як цього бажає собі Гітлер), даліше справа ес-

панської та далеко-східньої війни.

Наради відбудуться 29. і 30. листопада.

ЛІТАКИ, ЩО НАДЛІТЕЛИ З ФРАНЦІЇ, БОМБАРДУЮТЬ СЕЛА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСПАНІЇ.

Національне командування подає в комунікаті:

Зі сторони французької місцевості Тарде надлетіло до еспанської округи Ля Ріота 18 бомбових літаків, які збомбардували одну спокійну місцевість у далекому запіллі, убиваючи багато її мешканців.

Бухаріна розстріляли?

РЕВІЗІЯ У ЛІТВІНОВА.

Париська „Ля Ліберте“ подає, що ГПУ розстріляло Бухаріна без суду, на виразний приказ Сталіна. Ніяких зізнань Бухаріна до останньої хвилини не зложила.

В англійській пресі появилася вістка, що агенти ГПУ перевели ревізію в мешканні нар. комісари Літвінова. Ревізія тривала кілька годин. Причини ревізії невідомі.

Перед румунськими виборами.

ЗМІНИ В СЕЛЯНСЬКІЙ ПАРТІЇ.

Румунський парламент розглядає і рописає нові вибори. Перелівборча кампанія вже у повному розгарі; дотепер 10 партій предлажила кандидатські листи.

Голоса селянської партії Мігалаке поділяється

до димісії з огляду на невдачу підчас недавньої кабінетної кризи; на його місце прийдеш проф. Маніо. Сподіються, що від тепер селянська партія займатиме більше опозиційну поставу до уряду.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

приймає до забезпечення від вогню і від крадіжів-влому всякого роду рухоме майно, стосуючи найнижчі тарифові оплати.

Хто ще не знає? що

ПАПЕРЦІ І ТУТКИ (повноватки)

„КАЛИНА“ найліпші.

Між польським молотом та українським ковалом.

Львів, 24. листопада 1937.

У стрийській „Думці“ появилася згадка про листопадове число „Світа Дитини“, яка має всі позначки денунціяції того часопису перед українським громадянством, як видавництва, що ніби зраджує українські інтереси та вислуговується польським. Деякі львівські часописи з такою покванністю передрукували ту замітку, що відразу вибіло шило з мішка: радість, що „Світові Дитини“ і його видавцеві можна підставити ногу; це така специфічна українська риска вдачі, про яку згадуємо мимоходом. Вичитавши таке, ми подікавалися бажаче тим числом відомого у нас високозаслуженого дитячого журналу та крім того післали за комплетом його чисел з цього року. І виходить, що це не напасть одної газети на другу: це ціла проблема, як погодити вимоги закону і державної влади даного ресорту (в даному випадку — шкільної влади) та вимоги супроти рідної нації і власної національної гідності? І в якому просто трагічному становищі опинюється те українське видавництво (чи яканебудь українська установа або й окремий громадянин), коли з одного боку державна влада вимагає від нього речей, яких воно виконати не всилі, бо вони переступають межі його державної приналежності та входять у сферу його національних почувань, а з другого боку натискає на нього не то рідне громадянство, а рідна — демагогія, що „зрадництво“ національних інтересів додачує там, де його ніколи не було і нема.

Справа „Світу Дитини“ є просто класичним прикладом такого конфлікту. Видавець того журналу, відомий педагог-громадянин, активний член преріжних чільних українських установ та організацій, невтомний популяризатор української дитячої літератури, який створив новий тип українського дитячого часопису й дитячих книжечок, такий тип, який під кожним оглядом — і щодо цікавого та виховного змісту і щодо техніки видання — сміливо може суперничати з найкращими ана-

за
зол.

340

готівкою
або при забороту 24
на 15 коп. по 24 коп.об'єднана високої класу супергетеродина
7 PHILIPS Super 4-38A

льогічними чужоземними типами, — заходив-
ся біля того, щоб дістати дозвіл шкільної вла-
ди на допущення його часопису до шкільних
бібліотек. Без такого дозволу ніякий часопис,
ніяка книжка не може переступити шкільних
мурів; такий неапробований часопис чи книж-
ка не можуть виходити в шкільну лектуру, у-
читель не може даного часопису (книжки) о-
тверто дітям поручати і на шкільних годинах
на даний матеріал покликуватися та з дітьми
його розглядати. Ясно, що видавці і редак-
тори дитячого часопису, який сам по фаху
є учителем, мусить на такій апробаті залежати.
Після довгих-продовгих заходів, і то не так са-
мого видавця, як радше наших політично-шкіль-
них чинників, яким залежить на введенні до на-
родніх шкіл українського часопису, міністер-
ство освіти й віроісповідань погодилося дати та-
кий дозвіл під двома умовинами: що видавець
буде пред'являти кураторії львівської округи
кожне число часопису у третій коректі перед
його випуском з друку та що редакція звертати-
ме увагу на загально-державну тематику. Ви-
давець-редактор „Світу Дитини“ до цих вимог
пристосувався і гідно свою роботу виконував:
на підставі точного перегляду всіх дотичних чи-
сел того журнальчика можемо ствердити, що
він і загально-державну тематику брав під ува-
гу і в найменшій мірі не відступив від шляхів
патріотичного виховання рідної дитини, у при-
ступній для дитячого інтелекту й уявній формі.
Але тут і „закопика“: ті речі далеко не задо-
вольнили шкільної кураторії! У числі за квітень
ле сподобалась жива ілюстрована статейка про
українську чорноморську флоту, дарма, що ка-
залося там тільки про боротьбу українців з боль-
шевиками, а в тому самому числі була згадка
про святкування польським громадянством іма-
нин марш, Саміглого-Ридза та про роковини
смерті марш. Пілсудського; не сподобалося у
числі за червень-липень оповідання „Стара баш-
та“ з минулого Кременця, ані друге оповідання
у тому числі про пакости, які „пан Вінценті“
робить дівчинці, дарма, що в тому числі було й
гарне оповідання про „Віа Джимали“ з нагоди
смерті того старого польського селянина-патрі-
ота; у числі за травень була історична статей-
ка про конституцію 3-го мая, але вона теж не
задовольнила вимог кураторії; навіть заповідже-
на статейка про боротьбу польських дітей за
рідну школу й молитву у рідній мові під німеч-
кою займанщиною в трицятіліття Вжесні теж
не підпала під смак; врешті у тому числі за ли-
стопад, що викликало атаку рідних і своєрідних
Катонів національної моралі, є втримана у дуже
пристойному тоні реферуюча статейка про три
розподіли Польщі та її визвольні змагання за
життя Пілсудського, при чому є і згадка про на-
ших Усусів, які грали рівнорядну роль до
польських легіонів, та оповідання з нашої ви-
вольної війни „Золоті куші“. Дуже сумніва-
лось, чи те число, за яке денунціюють журналь-
чик перед рідним громадянством, сподобається

державній шкільній владі! Бо фактом є, що хоч
у лютому ц. р. міністерство освіти повідомило
видавця про свою засадничу згоду, то по день
24. листопада дотичний розпорядок у „Дзєнніку
Уржендовім“ не появился! Зате одночасно появ-
ляється „Пломика“, немов офіційна та напів-
обов'язкова шкільна лектура (бо вчителі-поляки
натискають на дітей передплачувати його!),
який явно і славно сіє ненависть до українців у
безпосередній і просто провокаційній формі:
днв. листопадове число „Пломика“, що його ми
цитували онді в буквальному польському тек-
сті, з його „руськімі бандитами“ і „гайдамацком
дзичом“!

Польський молот полягає у тому, що шкіль-
ні чинники, від яких залежать видання україн-
ських шкільних підручників чи дозвіл на україн-
ські часописи, не мають почуття міри, чого мож-
на вимагати, а чого не лижого. Недавно цитували
ми один український буквар, в якому — під на-
тиском і диктатом органів шкільної влади —
авторки дійсно пішли так далеко, що викликали
з українського боку слушні застереження. Вида-
вець-редактор „Світу Дитини“ відразу заявляв,
що його часопис буде редагований в україн-
ським національним дусі, відповідно до потреб
української дитини. І це така засадничка п'ят-
форма, від якої він не відступив, бо відступити
не міг. І тут річ польських чинників здати собі
ясно справу, що не вільно ставити в колізію ні-
якого не-поляка, жадаючи від нього речей, які
його дискредитувалиб перед рідним громадян-
ством! Одночасно мусять здати собі теж справу,
що не вільно перетягати струни у стосунку
двох мірок: польському дитячому журнальчи-
кові, апробованому і тепло підтримуваному,
вільно писати провокації під українською адре-
сою, — українському журнальчикові не вільно
вживати пристойно-реферуючого тону про поль-
ські справи, лише він мусить писати так, щоб за-
мазувати свій національно-український харак-
тер! Не знаємо, яких засад педагогів тримають-
ся панове, що від них залежать такі речі, але
маємо враження, що практичний ефект такої си-
стеми буде — мусить бути — фатальний: щодо
виховання дітей польських та українських...

Знову під адресою тих українських патрі-
отів, які виявляють таку страшенну вразливості
щодо „прогрівів“ супроти національної чистоти,
треба зауважити, що це прегарна і необхідна
річ стояти на її сторожі. Але дуже погана і ду-
же шкідлива річ, коли 1) при оцінці подій з
українського життя не береться під увагу поль-
сько-української дійсності, 2) коли строгу й
немилосердну мірку стосує хтось лише супроти
другого, а не завжди супроти себе самого і 3)
коли в проповідуванні національного принципа-
лізму затрачується межа між правдою та дема-
горією.

Як багато речей діється у нас дуже пога-
них, про які ніхто і словом не скаже, а як го-
лосно кричить дехто час до часу про справу, яка
не дає ніякої причини до остраху!

і на Україні, та вона й зайва тому, що Лепле-
вський на Україні має таку позицію, таку владу,
яка значно перевищує компетенції голови уряду.
Ізраїль Леплевський від 7. червня ц. р. є народ-
ний комісар внутрішніх справ УССР, підпорядко-
ваний безпосередньо московському Сємову, та
не підлягає зовсім раді Народніх комісарів УССР.
Цєж він і „викрив“ націоналістичні гриби укра-
їнського прем'єра, цєж він і арештував його,
очевидно не повідомляючи про те ані самої ради
народніх комісарів, ані центрального виконав-
чого комітету УССР, ані навіть політбюро ЦК
КП(б)У. Він один із найстарших чекістів і його
завдання надалі — це завдання чекіста. Вже в
1919. р. він стояв на чолі катеринославської
чека! Це він „викрив“ український центральний
повстанчий комітет. Потім він стояв на чолі по-
дільського, а потім одеського ДПУ, дістаючи
слесні ордени за викриття націоналістично-па-
тріотичних організацій. В році 1934. його при-
значили наркомом внутрішніх справ у Білорусі,
де він „викрив“ націоналістичну білоруську ор-
ганізацію, в якій брали участь члени білорусько-
го уряду, а після провалу наркома внутрішніх
справ УССР Балицького (теж старого чекіста),
який не міг собі дати ради з націоналістичною
контрреволюцією, Леплевського перевели на У-
країну, щоб він там заводив порядок.

А на голову ради народніх комісарів УССР
призначили (також без ніякого офіційного ко-
мунікату) на нашу думку — Сухомліна, що був
досі заступником голови. Людина ця цілком від-
повідна для тієї вивіски, крім того й досить е-
нергійна.

Отже не пощастило Москві з „відмолочен-
ням“ апарату на цій завжди незрозумій, за-
жди неспокійній Україні. І молоді та наймолоді
стають теж ненадійні. Недаремно довелось по
всіх осередках комсомолу амінити секретарів,
недаремно довелось амінити цілком Центральний
Комітет комсомолу України.

Московський уряд покладає деяку надію на
ще молодше покоління, на так званих „ровесни-
ків жовтня“, недаремно оточує їх своїми ласка-
ми, недаремно в Києві на „жовтневій святі“ зми-
тували величавий бал для тих „ровесників
жовтня“...

Але не тільки заарештування Бондаренка
сигналізує катастрофальну ситуацію окупантів
на совітській Україні, хоч як воно скандальне,
коли зважити, що трапилось тільки по двох мі-
сяцях його урядування. Ось інші позначки роз-
кладу:

Секретарем дніпропетрівського обласного
комітету партії з березня цього року був Мар-
голін, людина певна, що була свого часу третім
секретарем московського міського партійного
комітету. І ось того Марголіна, найкращого пар-
тійця дніпропетрівської області 9. листопада
„знімають“ з посади. На його місце призначили
Коротченкова аж із Смоленська.

Але це не все. Шойно 26. вересня ц. р. на
другого секретаря ЦККП(б)У призначили Ку-
дрянцева, москвича, що як кажуть „собаку віз у
партійних справах“, словом „свою людину“, яка
фактично мала заступати Косіора. І той 103^й „А
большевик, член військової ради київської округи,
член політбюро ЦК КП(б)У (треба собі тільки
уявити, що уявляє собою там кожна з назва-
них посад!) наприкінці жовтня щезає так само,
як Бондаренко і багато інших.

Виходить, що на Україні не тільки українці
непевні і ненадійні, але й інші національності!

Надіслали до харківського обласного комі-
тету партії білорусина Гікала. За п'ять місяців
довелось його „зняти“. Надіслали до дніпропет-
ровського жиди Марголіна. За 7 місяців довелось
його „зняти“. Надіслали до Києва росіянина
Кудрянцева. За якийсь місяць довелось його
нишком-тишком забрати звідти...

І це все не зелена молодь, це все досвідчені
партійці, з добрим стажем, члени найвищої на
Україні політично-партійної організації — політ-
бюро. Коментарі, як кажуть зайві!

А з одинадцятих членів того самого політ-
бюро, що його вибрали тільки п'ять місяців то-
му залишилися, не рахуючи Косіора, тільки три:
Петровський, Затонський і Сухомліна. Діяльність
один на одного на засіданнях, а в голові у кож-
ного одна думка: хто на черзі, до кого першого
з'явиться Леплевський уночі?!

Містерії з посадою прем'єра УССР.

Цілком об'єктивно кажучи — московські
справи на совітській Україні все гіршають і гір-
шають.

Після самогубства прем'єра УССР Любчен-
ка на його місце призначили трицятілітнього
Михайла Бондаренка, українця з походження
(якось ще незручно на роль цього опереткового
прем'єра висувати покищо неукраїнця!), людину,
яка виїшла з рядів „безпрізорних“ та органічно
не зв'язана з усіма цими боротьбистами, укапі-
стами та іншими „петлюрівцями“, людину, яка
весь свій вік від молодечих літ жила й активно
працювала у чаді терору, як безсердечний чекіст,
потім як секретар харківського партійного комі-
тету і секретар вінницького обласного партійно-
го комітету тощо. На такі посади абикого не
призначають, лиш вишукують найкращих пар-
тійців чи даного міста, чи даної області. Ясно,
що ще більш обережності треба при розшуках
кандидата на становище прем'єра УССР.

І на урядовій трибуні підчас „фізкультурно-
го свята“ в Києві появилася та висока, худощава
постать поруч з маленьким Косіором. Одно-

кий-єдиний раз виступав Бондаренко назовні у
тому офіційному характері, бо наприкінці
жовтня зник з об'їзду голова ради народніх комі-
сарів „цілком суверенної союзнаї республіки“,
член політбюро ЦККП(б)У, член ЦК — зник!

Як відомо, у країні рад люди залишають
свої посади у троякий спосіб: 1) на підставі по-
станови уряду, де зазначено, що таку то особу
звільнюють з посади у зв'язку з переходом на
іншу роботу (цілком нормально), 2) на підставі
постанови уряду, що таку то особу „здіймають“
з посади через такі то дійсні чи здогадані гриби
(це, зрозуміло, кінець всякої кар'єри) і 3) особа
щезає з політично-адміністративного об'їзду без
ніяких постанов та наказів (це в більшості ви-
падків означає кінець і життєвої кар'єри). В цей
останній спосіб щез і Бондаренко.

В закордонній пресі появилася відомість,
ніби на його місці засів Ізраїль Леплевський. На
нашу думку це не відповідає дійсності. Абсо-
лютно нема потреби призначати жиди Лепле-
вського на місце Бондаренка, бо така заміна мо-
гла зробити неприємне враження і за кордоном

Хто може підписати шкільні декларації.

У зв'язку з шкільним плебісцитом, що припадає для українських батьків до кінця грудня (на основі закону з 31. VII 1924 В. з. ч. 79 поз. 766) подаємо додатково такі вказівки, що відносяться до підписів на шкільних деклараціях:

1) На основі § 8. виконного розпорядку Мін. В. і О. з 7. I. 1925, В. з. ч. 3 поз. 33 підписувати декларацію може в основі батько дитини. Мати може лише тоді підписувати, коли батько не живе, коли він з якихнебудь причин не сповняє батьківської влади. Коли обоє родичів не живуть чи не виконують батьківської опіки, тоді і тільки тоді має право підписати декларацію опіку дитини, що призначений за опікуна судовою владою.

2) Не може під ніякою умовиною підписувати жінка за мужа, ані дитина за батька чи за маму.

3) Ніхто не може підписувати за грамотного батька, опікуна чи за грамотну маму.

4) За неграмотного вважати тільки того, хто не вміє підписатися ніяким письмом, призначеним у Польщі. Хто вміє би тільки польську

азбуку, нехай власноручно підпише по польськи.

5) Хто підписує неграмотного, нехай підпише і себе з допискою: „Підписав на виразну вимогу...“

6) Хто хвилює не міг би підписати (був обложно хорий, спаралізований і т. п.), то нехай його ніхто не підписує, хочби він навіть когось уповноважував. Краще зрезугнувати з його декларації.

7) Не вживати навіть тієї натиску для добуття підпису на декларації; або хтось підписує добровільно, або його полишити.

8) При підтвердженні підпису на декларації мусить конечно бути прив'язаний той, що підписує декларацію.

Звертаємо увагу, що плебісцитові декларації можна набутти тільки у книгарні Рідної Школи, Львів, Сикстуська 20, по ціні 2 сот. за штуку.

Приватні особи чи комітети можуть замовляти тільки за попереднім надісланням належної декларації — суми, або за післяплатою.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

НА МЕЖІ СХОДУ І ЗАХОДУ.

Між своїми на чужині.

(З подорожніх вражень нашого спеціального кореспондента).

III

Українська колонія в Білгороді невеличка: кількадесяті родин. Більшість — придніпряни. Жінки галичан, що химерною долею поселилися тут на постійне, назагал добре матеріально забезпечена. Зв'язків між галичанами і придніпрянами нема майже ніяких. Пріра. Цю трагічну у своїй правді пріраву можна зрештою поміняти асюди на еміграції, але в Білгороді вражає вона дуже яскраво. Одні про одних говорять з огірченням, але коли сягнете до глибини причини — знайдете хіба тільки особисті упередження. І цікаво: ці упередження не спираються на якихось особистих конфліктів, бо трапляються також між людьми, які себе зближають майже не знають, але мають свою основну у психологічній комплексі, в якійсь підсвідомій нехиті одних до одних. Шістьсот років історичного і культурного відокремлення, шістьсот років впливів двох різних ментальностей, збирають тут своє трагічне життя. Пишу це — річ ясна — не для ствердження тої старої, сумної правди, але просто тому, що до глибини болючий є той факт роздвоєння там, де він най-

більш небажаний і з нашого національного погляду крайній шкідливий. Просто тому, що все в душі бунтується, коли бачить цей хаос чисто емоціональних суперечностей між людьми одної крові та мови, з одними і тими самими ідейними національними змаганнями. Хотілось би бачити соборність у великому розмірі, а не можна побачити її навіть у мініатурі.

Наша білгородська мініатура виглядає сумно. В 1925 р. повстала була тут філія загребської „Прогресу“, заснована з почину відомого нашого діяча в Югославії п. Івана Будза, інж. В. Шухевича та ін. Товариство згуртувало в собі великий відсоток української колонії в Білгороді й розвело незвичайно живу діяльність. У провіді переважали галичани. Т-во зорганізувало низку репрезентативних концертів, що пройшли з величезним пропагандним і моральним успіхом, вело українську пресову пропаганду на сторінках передових білгородських часописів та входило своїм агітаційним засягом усе глибоше в нетри чисельної „малоросійської“ еміграції. Життя української колонії в Білгороді

стало творчо-радісне і бадьоре. Білгородська просвітня станиця стала настільки сильна, її праця настільки ефективна, що в Загребі вирішили навіть думку перенести туди загребську краєву централю. Але... в 1931 р. влада зовсім несподівано розв'язує білгородську філію „Прогресу“... за ширення большевицької пропаганди! Притоку дали найдені під час ревізії в домі примірки львівської соціалістичної „Ради“, що її прислали безплатно, подібно, як цілу низку інших українських часописів ззакордону. Однак як формальну причину розв'язання подала влада факт, що статутowo т-во призначене для емігрантів, а проте членами в ньому були українці — югославянські громадяни. Ця формальна причина була очевидно сильніша, як закид „большевизму“, що його можна було б у відклику легко оприлюдити.

Не стало „Прогресу“. Блиснула, як пишній феєрверк, завітність, і погасла. Вслід за цим почалися здогади: хто винний у ліквідації „Прогресу“...? Чия рука була в цьому макіяжельському ділі?

На цю тему чує я різні твердження, які тут повторюють зайво. Всі вони обертаються у сфері здогадів, почавши від закиду інтриг у середовищі самої такої української колонії в Білгороді та скінчивши на ворожій інтервенції місцевих „мало- і общеруських кругів“. Всеж ця остання причина видається логічно й етично найбільш правдоподібною.

Якби не було білгородської „Прогресу“ вже нема. І майже, її бібліотека бутіє і нищиться опечатана на складі, а члени розбрідися, хто куди... Правда, деякі з них, як напр. п. Іван Будза, працюють для української справи, пишуть до сербської преси, втримують живий зв'язок з прихильниками для нас сербськими інтелігентськими колами. Але це вже не збірна емігрантська, громадська робота, вона не має вже того питомого титару й атракційної сили, що праця організації. В останніх часах є деякі тенденції відновити діяльність „Прогресу“, є вигляди і законні мож-

М. МИХАНЬКО.

Озеро Несамовите.

(Докінчення).

Вище біля Туркула подібний корч ноги посадив на землю також другого товариша дороги, що плавав на середині озера.

Оглядаючись ще здалека з гори на Несамовите; за подувом вітру мряки несуться по озері, неначе русалки на плесі танцюють, або бавляться „огородини“.

Не виходили ми на високий і стрімкий верх Туркула, а пішли нижче закосом, воєнними австрійськими окопами.

За Туркулом перейшли ми кордон і пішли досить вигідною стежкою далеко поза кордон чеським боком і так оминули ми кілька прирхих верхів.

Були ми вже у стіп Брескула, що заслонив нам Говерлю, і старалися якнайскоріше вийти на границю, але тут за малим озерцем, що було при самій стежці, зробилося недобре одній пані і ми мусіли довше зупинитися за кордоном.

Добре, що не було ніде гранічерів. А то могли нас тигати так, як раз якихось прогульщиків, що зайшли за кордон і заки переперили, хто вони, то минуло кілька днів, тримали їх за той час і пізніше витранспортували до Галичини аж через Лавочку.

Нарешті виглянув з боку Брескула височіщий гірський шпиль Говерлі. Здавалося вдало, що це неможливе з тої сторони здобути Говерлю.

Але чим ми були ближче, тим ліпше було видно гірничі білі стовпчики, що піднімалися стрімко на сам шпиль Говерлі і біля самої границі витоптану стежку, що вигиналася на обох боках кордону.

Дійшли ми недалеко „сідла“ між Брескулом і Говерлю. Ліворуч далеко по чеському боці ми побачили нове чеське схоронище, а від нього сюди до сідла в повткані в землю тички з табличками аж до самої стежки на границі. Ми пішли цією вигідною стежкою. Стежка добре назначена, не так, як з нашого боку, де туристичне товариство донебудь на камені або дереві мазне знак якоюсь фарбою, а на роздоріжжі і там, де треба, знаків нема. Коли попустилися туристичні чесько-польські взамини, то Ворохта, через яку колись чехи їхали на Говерлю, тепер найбільше на цьому стратила.

Дерлися ми тепер вверх, напившись в найдавшому джерельці Прута води, стрімко границею на високу Говерлю. Що кількадесят кроків кожний як сніп припадав до землі, бо дуже стрімко з цього боку, і далеко дорогу ми зробили вже того дня.

Нараз звідкись узявся дуже сильний вітер. Він рвав нас, хотів нас як мурашок з усім, що ми несли на плечах, скинути у пропасть. Ми трималися сильно ногами, інколи ділали рачки. Неначе зістри Несамовитого озера за нами гналася.

На вершці Говерлі не довго ми попасали. Зробили щось дві зминки і даліше в дорогу, бо вітер лютував, і з Буковини несло якісь підозрілі мряки.

Сходимо з Говерлі на Заросляк. Недалеко вершка стрічаємо абсолютів мистецької школи з Варшави, між ними одну землячку, вони щойно виходили на Говерлю; обіцяємо їх узяти на нашу замовлену дзелину, коли поспішуться і вернутись скоро назад.

Але нашім не дуже швидко сходиться з Говерлі. „Болгарин“ із мистцем із Варшави завели балачку, відстають, і цілу дорогу все з кінця обговорювали. У середині жіноцтво зно-

ву на свої теми „плете“ і то в найтрудніших місцях дороги. А час не стоїть. Якесь гуцільське ялівка загубилася далеко на полонині, коли маржина вже вся була біля коноб, і сумно плаче.

Вітер даліше віяв горою і за плечима Говерлі. Нам здавалося, що і ввечір буде погода така, як цій день. Але коло схоронища в Заросляку чути було далекий відгомін грому. Тепер усі поспішили до Форешанки. Уже й артисти зійшли вниз. Леда ми перейшли кілька кроків за схоронище, як зачав накрапати дощ.

А за хвилину як не лютув дощ, як із цебра. Блискавки сліпили нас, громи били нас при дорозі. Над долину Прута авалився такий хмизолім, що здавалося, гори зрівняє. Від Несамовитого озера сюди до нас гнали вихром усі зі духи.

За кілька хвилин змогли ми до нитки. Під ногами хляпотіло, довкола було темно, хоч око вибери. Ще добре, що то ніби бита дорога, і ми бігли по камінцях, але нераз ногу можна було скрутити.

Гукали ми на тих, що побігли наперед, але ані слуху. Лише при дорозі щось під кущами забинимало. Питаю: „Хто то?“ — „Та цеж я. Шукаю сухішого місця під корчем“ — відповідає доктор. Але не було часу шукати, бо до залізнички спішно; а деж у таку тучу знайти сухе місце в лісі!

Добігли ми серед зливи, якби нас підганяли громи і густих дощ до місця недалеко стражничий над Прутом. Гукаємо, ніхто не відзивається. Посилаємо доктора, щоб подивився, чи там наші не схоронилися перед дощем, бо деякі дуже боялися громи. Доктор пішов і вже не вернувся.

Мусіли і ми піти за ним. І так попали ми всі, як миші в ланку.

Входимо кожний як мокої курки, а тут у-

Автор заповняє що є.

З природи і життя.

Гормони — таємні сили організму.

В останніх часах незвичайно сильно розвивається молода галузь медичного знання — наука про докрівні залози та їх продукти — гормони. Кожний рік чи місяць приносить нові здобутки дослідів у лабораторіях усяких інститутів та у клініках.

Що таке докрівні залози і гормони?

В організмі людини існує багато т. зв. залоз себто органів, яких клітини витворюють спеціальні соки, що мають велике значіння для життя людини. Такою залозою є нпр. печінка, що витворює жовч, яка є потрібна, щоб удекти розпад товщу в кишках і через те здекштити йому доступ до крові. Інші залози це залози шлунка і кишок, що витворюють травні соки, — слизові, що витворюють на слизових боках (уста, ніс, горло, озяви і ін.) сліз, що вигаджує та хоронить поверхню тих болон, — леві, що їх продукт лій вимащує шкіру, та багато інших. Ці залози характеризуються тим, що мають проводи, якими їх продукти витікають назовні, нпр. до кишок, на шкіру та ін. Але є ще другий рід залоз, яких роля донедавна ще була дуже таємнича. Є це т. зв. залози внутрішнього виділювання чи докрівні. Це органи збудовані зі спеціальних клітин, прикметні тим, що не мають жадного проводу, яким відходили би їх продукти т. зв. гормони; вони всисаються до крові, що перепливає через такі залози, а кров розносить їх по цілому тілі. Звідсіля і назва тих залоз — докрівні. Їх є багато в організмі. Найважливіші з них, це щитова залоза, що лежить у передній частині шиї; її побільшення значмо під назвою воля, — далі неменш важні полові залози, в мужчин ядра, в жінок яйники, що крім гормонів витворюють ще і насінні клітини. Вони мають вплив на ріст людини, його половий розвій та умовий. Інші докрівні залози мають вплив на ріст (підмізкова залоза), переміну матерії (цукрову — гормон адреналіна, витвір надниркової залози, — і инсулін — підшлункової залози), тиск крові та ін.

Гормони діють на організм людини впливаючи на центральну нервову систему (мозок, хребетний стрижень), нерви в той спосіб, що подразнюють і змушують їх до усяких чинностей. Усі гормони творять неначе ланцюг, котрого кожна ланка зазубається з другою, і коли настає в тім ланцюгу якийсь розлад, нпр. недуга одної залози і брак її гормону, тоді рівновага між гормонами захитується і це проявляється важки-

ми хворобливими проявами в даної людини. Ось нпр. коли за мало чи зовсім брак тироксини, гормону щитової залози, тоді дана людина в дитячій віці перестає рости, її тіло деформується, а ум недорозвивається, дитина стає кретином.

Досліди над половими гормонами.

В ядрах мужчин є двоякого роду полові клітини: одні — т. зв. сперматоцити, що їх безупинно продукує ядро, виходять назовні насінними проводами і служать до запліднення жіночої насінної клітини т. зв. яйчика, яку витворюють жіночі яйники, — другі, це клітини, які витворюють мужеський половий гормон, т. зв. андростерон. Половий гормон має великий вплив на життя людини, проводячи її половим життям. Коли його брак чи мало, тоді половий гін нидіє, як це буває фізіологічно в старості. Як це ствердили досліди, половий гормон є тим чинником, від якого залежить молодість.

Жіночі полові гормони — це фоллікуліна і лютетина, що діють безупинно на організм дорослої жінки, викликаючи в неї повстання і заник періоду, явище, що характеризує жіночий організм. Фоллікуліна має побудливий вплив на половий гін у жінки. Під її впливом повстають т. зв. жіночі прикмети, що відрізняють жінку від мужчины (нижня будова тіла, товщева підкладка шкіри, рясне волосся, високий голос, різниця психіки та ін.). Зновуж другий жіночий гормон, лютетина, діє як протизник фоллікуліни, гальмуючи період. Він діє весь час вагітності, коли періоди жіночому організмові непотрібні.

Однак полові гормони не є єдиними чинниками, що регулюють полове життя людини. Їх праця залежна від надридинх полових гормонів, які витворює мала залоза, поміщена на підставі мізку, т. зв. підмізкова залоза.

Лікування гормонами.

В останніх часах дуже поширилося лікування цілого ряду недуг відповідними гормонами, нпр. воле і кретином — гормонами щитової залози, розладів в жіночих полових функціях гормонами жіночими половими, у мужчин — мужеським і т. п. Лікування гормонами має ту цінну прикмету, що до організму впроваджується не чужий йому лік, але субстанцію, яка вже в ньому є з природи. Лікування гормонами має велику будучину, однак тепер воно ще тепер трудне, бо препарати не є ще ідеальні і дуже дорогі.

Б. Г-А.

них і небезпечних штук. За один рік 1935 забитих звірят 600 шт., однак тепер угандійські фермери домагаються, щоб уряд дозволив убивати річно щонайменше 6.000 буйволів, бо щойно тоді можна буде запобігти дальшому надмірному розвою тих звірят, що нищать поля працьовитих фермерів.

Тоді як у нас край убогий на звірі, то Уганда — це справжній рай мисливців.

РЕВМАТИЗМ — СУСПІЛЬНОЮ НЕДУГОЮ.

В останніх часах лікарі звернули спеціальну увагу на часту появу ревматизму. Один з найбільших дослідників ревматизму, німецький лікар Циммер, виказав на підставі великого статистичного матеріалу, що ревматичні скорини становлять 10,60 проц. усіх недуг, підчас коли сухоти дають лиш 2,79 проц., однак з тим застереженням, що сухоти дають більший процент нездібних до праці, ніж ревматизм. З огляду на таку часту появу ревматизму, він зачисляється до т. зв. суспільних недуг, що виступають масово.

Ревматизм надibuемо найчастіше в людей, що перебувають чи працюють у змінній температурі (гробники, пекарі, гірники), у вогкім окруженні, чи хочби лише на повітрі, пересиченим вогкістю.

У звязку з масовою появою ревматичних скоринь у наших часах, повстав у Німеччині спеціальний інститут для дослідів і поборювання ревматизму в Берліні, заведений славним ученим проф. Біром. При ревматизмі найважчим ділом є найти причину недуги. Найчастіше такою причиною ревматизму сутлобіє є хорі зуби, мигдалки, часто скориний жовчевий піхур або хробачковий виросток (т. зв. популярно „сліпа кишка“).

Згаданий інститут ім. д-ра Циммера крім дослідних праць і лікування хорих веде також спеціальні курси для лікарів і студентів медицини, на яких підготовляє їх до боротьби з ревматизмом, як з масовою, суспільною недугою. В інституті йдуть також цікаві праці, що змагають до того, щоб виказати звязок ревматизму з розладом праці докрівних залоз (тих, що витворюють гормони).

Плаци жіночі від зол. 65.—, Рагляни мужеські від зол. 48.—, Футра від зол. 160.—

поручає

І. ШАПІРА Львів, Личаківська ч. 1.

СОЯ — ЦІННИЙ ВІДЖИВЧИЙ ПРОДУКТ.

Соя — стала нині цінним продуктом, що надається до дешевої відживи широких мас, на що в нас ще не звернули уваги, як нпр. у Німеччині, де є постійна недостача споживачих продуктів. Німці беруть різнічі продукти головно з балканських країв: Болгарії, Греції та Югославії, діючи в замін цим країнам свої промислові вироби (машини, хемічні вироби, тканини) Згадані продуценти пристосовують свою різничу продукцію до потреб Німеччини; ось нпр. Болгарія управляє тепер у великих кількостях сою. Ще в 1933 р. сою управляли в Болгарії на просторі нецілих 5 гектарів. В 1935 р. управа сої зайняла вже 156 тис. гектарів. Всю сою купують в цілости німці замість маїджурської, яку мусіли здаєла спроваджувати. Управу цього дешевого, а незвичайно відживного продукту варто би поширити і в нас, щоб широкі маси нашого селянства впровадили до своєї відживи за прикладом німців.

З БАГАТСТВ НАШОЇ ЗЕМЛІ.

Одним з багатств нашої землі є риба, якої повно в наших ріках, ставках, озерах. М. ін. наш Дністер славиться багатством риби. Щоб використати якслід багатство риби в Дністрі, будують тепер уже від травня ц. р. великий осередок зарибнення для отвертих вод в Єзуполі н. Дн. коло Станіславова. При будові цього осередку працює коло 500 людей, а сама будова має бути скінчена ще цього року. Поверхня осередка має займати коло 75 га, землі треба викопати 92 тис. м. куб. Загально зроблять там 37 ставів: магазинів коштом 100 тис. зол. Позатим цей осередок буде мати запору, що піднятиє воду Бистриці на вис. 1 м. Осередок зарибнення буде лежати при устю Бистриці до Дністра, тому в тім осередку зможуть жити і риби низинних рік і гірських. В єзупільським рібнім осередку буде жити короп, дещ, щука, чечуга, вирозуб, пструг, лин.

Також цей величезний рібний осередок служитиме як складниці ріб, зловлених на Дністрі, перед їх дальшим транспортом на ринки збуту; це дає дуже добра дорога і близька залізнична станція.

Модерні українські радіоприймачі „Е-сomp“

для вибагливих слухачів на сезон 1938 — вже появилася і можна дістати у фірмі

„Е-сomp“

Львів, ул. Сикстуська ч. 29.

Пр оспекти і цінники даром.

З життя звірят.

Слони в Уганді.

В середній Африці лежить мурийська країна Уганда, що є під протекторатом Англії. В останніх часах там розмножилися так сильно слони, що стали справжньою „египетською карою“ цієї країни. Великі стада слонів бушують по краю і роблять великі шкоди в городах і плантаціях. В останніх 12 місяцях в Уганді вполювали аж 2100 слонів. У тім часі вивезли з Уганди до Європи 22 тис. кг. слоневих кісток, з якої як відомо виробляють багато дорожчих предметів, нпр. білярдоні кулі, дорогі трібені, оправу до книг, жіночі торбанки, чалі різби, тощо.

Хитрість слонів.

З причини великих шкід, що допроважують до руїни тамосніх плантацій, мешканці виполіли слонам війну і полюють на них неспинно. Однак переслідувані слони стали дуже хитрі, і коли хочби одного слона зі стада постріляли, решта стада чимсьорше утікає в гушавину джунглів, де людина не може продертися. Крім того слони напаяють поодинокі на сади і городи. По такій „лінійці“ слона в садку, значайно там ні-

чого не лишається. Ясно, що через те слони загрожують руїною такій різнничо-садівничій країні як Уганда.

Людина в боротьбі зі слоном.

В Уганді мешкають здорові, рослі мурийни, що є вродженими мисливцями. Вони лдуть часто на слона з одним списом. Нпр. один мурий кинул у слона списом так влучно, що тяжко його ранив і на другий день цей слон згинув. Цікавий випадок зустрічі людини зі слоном трапився коло м. Масінді. Через ліс їхав ровером син одного осадника. За ним пустився слон, що скоро почав доганяти ровер. Тоді хлопчина покинув ровер і скоротився на дереві. Коли надбігли мисливці, застали слона, як розшалілий нищий ровер, розтоптавши його на дрібні кусники.

Малпи і буйволи Уганди.

У багатьох околицях Уганди розмножилися також сильно малпи, головно павіани, що нападають цілими громадами на людські сади й оселі. На широких степах Уганди появилася і великі стада буйволів, що складаються з дуже силь-

Сторінка без політики.

Святий кістяк із слоневої кости.

У Тривандумі, столиці гіндуської держави Траванкор відсвяткували нещодавно дуже парадно століття „святого кістяка зі слоневої кости“.

Походження того кістяка дуже дивне. Магараджа Мартанда Герма, який належав до касті брамінів, незвичайно цікавився анатомією і рішив тому ближче познайомитися з тайнами тієї науки.

Було це 100 літ тому. Приблизний лікар магараджі д-р Брава, який викладав індуському володареві анатомію, доставив йому людський кістяк. І тоді скінчилася ціла халепка. В народі почалося негодуювання, мовався замилювання магараджі до людського кістяка — це нечиста справа.

Перші виступили з протестом браміні, відтак заворушення охопило й інші касты. Агітатори домагалися, щоб магараджа покинув анатомію і перестав гнівити богів. Над краєм повісло марення революції. Та магараджа був упертою людиною і заявив, що вречеться володіння, а не кине анатомічних студій.

Соломонове рішення, яке всіх задовольнило, знайшов один тамашний різьбар у слоневій кости. Він зробив докладну копію кістяка зі слоневої кости, а що займатися слоневою кістю можна і брамінів, то магараджа міг зовсім спокійно продовжувати свої анатомічні студії. В державі настав спокій.

Коли магараджа помер, то кістяк із слоневої кости поховали разом із ним у шклянній домовині.

Сьогодні цей кістяк є незвичайно цінною рідкістю і британський музей дає за нього 15.000 фунтів стерлінгів. Та кістяк здобув собі за той час славу „святого“. Перед ним відчитують молитви, жерці благословляють шклянну домовину і прикрашають її цвітами.

Час до часу підносять віко домовини і кістяк чистять та мийють. З нагоди століття перенесли його до храму, куди приходили тисячі паломників поклонятися „святому кістякові“.

„Святий кістяк із слоневої кости“ знову виставлять у храмі аж за 100 літ.

ПОРУЧАЄМО!
ПОРОШОК ДО ПЕЧИВА,
ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР,
ОЛІЙКИ І АРОМАТИ

КООП. „ПЛАСТ“

ЧОЛОВІК, ЯКОГО НАЙБІЛЬШЕ ЗНИМАЛИ.

До людей, які можуть похвалитися, що найбільше разів знімали, належав Франческо Спандаро — не кінновий актор, не політичний діяч, тільки рибалка на Капрі, який особливості того острова. Кількох він знав, тому ніхто докладно не знав. Старі люди з Капрі заперечують, що йому давно минуло вже 100 літ.

Спандаро виходив кожного дня у своїм льоничим одязі до пристані і стрічав туристів. У музеях Європи чимало його портретів, написаних мистцями різних країн. Не було туриста, який не вважав би своїм обов'язком поробити світліни старого Спандаро. Почтові листівки з його світліною продають сирізь на Капрі.

Кілька днів не видно було ніде старого Франческо Спандаро. Це видалося напруженням дозрілі і вони почали його шукати і знайти його в колибі мертвого.

ПЕРЕЛІТНІ ПТАХИ ВБИВАЮТЬСЯ НА ЦЕЛІ АЙФЛЯ.

Кожного року перелітають над Парижем маси різних птахів, які мандрують до тепліших країн на південь. Недавно перелітали й ночі понад Париж маси жайворонків. Птиці яскравого світла париської вистави були причиною їх погуби. Незвичайно сильний борець Айфля заманив до себе своїм магнічним чаром жайворонків і сотні птиць порозбивалися до металевих і залізних в'язань вежі. Більшість жайворонків кружляла довкола світел вежі так довго, що втрачали сили і падали на землю, зазнаючи сильного удару.

Тепер вибудують спеціальні відлучні помости, щоб таким чином урятувати перелітні птиці перед масовим самогубством.

ПАН СІМПСОН ОЖЕНИВСЯ.

Добродій Сімсон Б. муж теперішньої панни Віндсору повинчався 18. ц. м. з місис Мері Рафрей. На вінчанні був тільки гурток найближчих знайомих.

Пані Рафрей — це подруга дитячих літ княжни Віндсору і вона теж познайомила її з Сімпсоном.

Ернест Сімсон жениться уже третій раз. З першою жінкою розвівся він у 1927. р. щоб оженився з Валіс Ворфільд. Місис Рафрей розвелася зі своїм мужем у Рено 9. ц. м. Правильний ланцюг подруж і розводів.

МАГДИ ФОНТАЖ ТАКИ НЕ ВПУСТИЛИ ДО АМЕРИКИ.

Як ми вже повідомляли, французька журналістка Магда Фонтаж вибралася до Америки, де на пропозицію одного видавництва мала написати спомини. Американський уряд заборонив їй візду. Суд у Льюїс Айленді потвердив рішення адміністраційної влади. Тоді Магда Фонтаж відкликала суд до рішення еміграційного уряду, однак без успіху. Журналістка заявила, що вона має до 48 годин покинути територію Злучених Держав. Уперта журналістка звернулася ще до федерального уряду в Вашингтоні, спираючись на свої умови з полковником Моззі-голем і на тому, що американський консул в Парижі не відмовив їй віздовою візою. Та бути і ці заходи покінчатися нічим.

Як розвивається економіка нашого, —
Як ростуть капітали, —
Як росте довіра підприємців,

про те дізнаєтесь з

ОДНОДНІВКИ

Пром-Банку

Як ви її ще не читали,

жадайте на адресу:

ПРОМ-БАНК

Львів, Гродзких 1.

Книга за пів мільйона доларів.

В середу 17. ц. м. при всіх заходах, що їх завжди вживають під час перевезу грошей або золота, перевезли на літань винаймлений Теодором Рузвельтом книжку відомого подорожника, авантюриста, шпигуна, людини зі сто обличчями полк. Льюренса. Цю книжку відвезли до Бостону. По дорозі ескортувало апарат Рузвельта кілька інших літаків, щоб на випадок несподіваного нападу боронити його перед напасниками.

Книжка полковника Льюренса може виявитися згідно з його завіщанням щойно в 1950. р. Однак американська видавнича фірма, яка набула всі права на цю книжку, видрукувала її у дванадцяти примірниках і щоб перешкодити у передчасному поширенню цієї книжки, визначила на неї фантастичну ціну 500 тисяч доларів. Один примірник передали до Британського Музею, один зберігають у бібліотеці конгресу, інші віддали до переховання у сейфі одного з банків.

Тепер фірма рішила виставити книжку на виставі книжок, яку саме тепер відкрили у Бо-

стоні. Щоб добути книжку зі сейфу, полковник Рузвельт прикликав відділ поліції, яка у кількох автах ескортувала книжку на летунський майдан, де вже ждав окремий винаймлений літак.

У дорозі між Нью-Йорком і Бостоном апарат Рузвельта зустрів новий відділ поліції на літаках, який щасливо довів дорогоцінну книжку на місце призначення. Книжку виставили на базарі запечатану і нікому не вільно її буде читати.

У дорозі між Нью-Йорком і Бостоном апарат Рузвельта зустрів новий відділ поліції на літаках, який щасливо довів дорогоцінну книжку на місце призначення. Книжку виставили на базарі запечатану і нікому не вільно її буде читати.

Льюренс написав цю книжку, коли ще служив механіком на летунському майдані. У цій книжці, крім переживань самого Льюренса є ще мабуть дуже гостра критика військової дисципліни в Англії.

Полуденки в Рузвельта.

Полуденки в Рузвельта стали такою самою панциною, як колись ранішня нава в президента Куліджа.

Повинний президент вставав рано і запрошував до себе когонебудь із членів конгресу на 8. годину рано. Хоч як воно було приємно сидіти за одним столом із самим президентом, то зриватися до сніданку і одягатися та прибиратися на сніданок до президента не дуже всім хотілося. Тому не дивно, що згодом почали всі послы відмовлятися від тієї приємності.

Те саме діється тепер із полуденками в президента Рузвельта. В Білому домі не можна відчувати жіночої руки, бо місис Рузвельт перебуває постійно поза домом: або на виладах у різних жіночих організаціях, або подорожує по стейтах із відчитами. Сам президент не дуже при-

кладається до господарства і тому полуденки нагадують радше ресторани закуски, або такі „ларубоцькі“ перекуски, коли їдять те, що є під рукою.

Перед кількома днями голова комісії воєнно-морських справ Кенеді був у президента з рефератом і при тій нагоді залишився в нього на полуденок. Коли він виходив, один із журналістів, що ждав при виході запитав його:

— Ну, як полуденок?

Кенеді процідив крізь зуби:

— Дома багато кращий...

Кажуть, що останніми днями зовсім не вдається Рузвельтові підшукати охотника полуднувати з президентом. Одні оправдуються працею, інші так просто відповідають, що терплять на нежит шлунок і не можуть їсти ковбасок.

Оригінальна подія на футбольнім метчу.

На стадіоні Оукленду в Каліфорнії трапився нещодавно випадок, який не має прецеденту у спортивних літописах.

55 тисяч глядачів наповнило стадіон, на якому повинен був початися футбольний метч. Обі дружини вийшли вже були на грище, коли раптом „спікер“ заявив, що має „сензаційну вістку“.

Стадіон замер негайно у тиші вичікування. І тоді спікер заявив:

„Мені тільки що принесли телеграму за адресовану до містера Гаррі Літлеля, який повинен бути серед публіки. Його жінка породила сина. Щасливого батька просять негайно приїхати домі“.

Із перших рядів піднісся чоловік, який пустився з усіх сил бігти до виходу... 55 тисяч спортсменів супроводило щасливого батька могутньою овацією та окликами „лобачки“ для народженого сина.

Літературні нагороди за 1937. рік.

Рада Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка рішила на своїх засіданнях 5. листопада н. р. роздати, як щорічно, такі і цього року, три літературні нагороди за найкращі твори української літератури, що вийшли окремими книжками в 1937. р. на західно-українських землях і на еміграції. Висота премій: I. нагорода 600.— зол., II. нагорода 400.— зол., III. нагорода 300.— зол.

До журі, яке визначить найкращі твори для нагород Рада Т-ва запросила таких членів Т-ва: М. Матівець-Мельника, Е. Ю. Пеленського, Вол. Радзівелюча, Мих. Рудницького, Василя Шурата.

Нагороди будуть, як щорічно, проголошені в дні 22. січня 1938. року.

Рада Т-ва просить всіх Авторів і Видавців, щоб надіслали для підручної бібліотеки журі по 6 примірників виданих ними творів і по одному авторському примірникові по змості з автографом до бібліотеки Т-ва на адресу: В. Софронів-Левинський, Львів, Технічка 1.

II

Окрему літературну нагороду ім. В. Стефаника за найкращу повість, яка появилася окремою книжкою в 1937. році на західних українських землях і на еміграції, уфундовану українцями міста Торонта у висоті 75 кан. доларів,

проголосить Т-во в тім самім річниці, що й попередні нагороди.

До журі цієї нагороди Рада Т-ва запросила таких своїх членів: Григорія Лукицького, Василя Софроніва-Левинського, Василя Сімовича.

Рада Т-ва просить усіх Авторів і Видавців, щоб прислали по 3 примірники виданих ними творів на адресу: В. Софронів-Левинський, Львів, Технічка 1.

III

Жертви на „Літературний Фонд“ за 1937. рік зложили досі: Український Кооперативний Банк, Львів — 35.— зол., Матросоюз, Львів — 100.— зол., Ревізійний Союз Українських Кооперативів, Львів — 50.— зол., „Дністер“, Львів — 100.— зол., Українська Парламентарна Репрезентація, Львів — 20.— зол., І. К., Варшава — 20.— зол., „Карпатія“, Львів — 50.— зол., Взаїмна Поміч Українського Вчителства — 10.— зол., Центросоюз, Львів — 100.— зол., О. Левинська і С-ка (Елегант) — 50.— зол., Земельний Банк Гіпотечний, Львів 100.— зол.

Рада Т-ва широк дякує Вл. Жертводавцям і звертається до українського Громадянства та Установ з проханням за далішні жертви, які просить слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3-Мая 15, з допискою: „Літературний Фонд 1937“.

Роман Купчинський голова, В. Софронів-Левинський референт літ. нагород.

Польонізація православної церкви на Волині йде!

11. листопада на вимогу військового священника, який у свою чергу покликався на вимогу військової влади, в Луцькому катедральному соборі (додішньому) вперше відбулася богослужба польською мовою для православних жовнів.

Наскільки нам відомо, дозволу на це синоду, по думці його постанови з лютого ц. р. не було. Виходить, що у православній церкві на Волині, як хто хоче, так і робить. Інша річ, коли українці хочуть молитися по українськи.

Барвні Лещків Тривкі

Львів, ул. Коперника 2.

Представники наших госп. установ в премієра Ген. Славоу-Складковського.

Дня 23. ц. м., як ми повідомляли вже вчора, прийняв премієр ген. Славоу Складковський делегацію українських господарських установ під проводом голови УГР п. Мудрого, зложивши з пп. представників Ревізійного Союзу Українських Кооперативів Зиндія Пеленського і директорів Матросоюзу інж. А. Паля і інж. А. Мудрика. На конференції обговорено докладно справу остан-

ніх виступів адміністраційної влади на Волині у відношенні до українських господарських установ, зв'язаних з львівськими центрами. Конкретно йшла мова про звільнення діяльності одної з найбільших районних молочарень на Волині і про розв'язання філії „Сільського Господаря“ в Луцьку з усіма її кружками. Крім цього порушено й інші актуальні справи.

Нерви зі стали

придався би з теоретичних часів, коли нервова система є в розладі, і безсильність не дозволяє їм випотати ланцюжки на беза вагіста Вольфганга в охор. аналізі „Психіка“: що містять у собі Психікатору (Цейт Муха Христосов) — розладу, що етихоморже. Вони даго-

дять розладу нервової системи: нервової серця, бої і диморже, нонувана несупокон та приводить повільний вродний сої не сирітніючи анітні. Мовна дістаті у бей анітні і дотеріат. Верітні: Marister E. Wolfenand Варшава, Вагта 11.

ЗА ОКЕАНОМ.

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ В ГЛЕН ЛАЙОН, ПА.

В неділю 8. жовтня ц. р. святкувала українська греко-католицька громада в Глен Лайон, Па. впринципі багаторічний новий храм св. о. Николая при 1st Main стріт. Церкву поблагословив Кир Констентин Богачевський при численній участі греко-католицьких і римокатолицьких священників. Чия багаторічна відбулася в 3. години сповідня.

Відправа зачалася перед замкненою церквою. По обході довкруги церкви всі зібрали увійшли в церкву і духовництвом до церкви, що, хоч доволі простора, вмість нинішньої до самого краю. Після евангелія вголосі владика Гайбоку змістом науку про єдність і злуку з Апостольським Престолом. Даліше заохоти вірних, щоб у згоді й любові працювали для добра Церкви й діялились небаром пілодінної школи, що таксако конечно потрібна: Богослуження змінено відсліданням многоліття.

То відправі в церкві відбулася святочна година у церковній салі, на якій явився владика Констентин і все духовництво. Господаром (говісмастером) був о. Михайло Капеш із Шенандо, уроженець з Глен Лайон, Па, що перше попросив владика до слова. В коротких асінх словах, переплітаних по американському звичаю сміховинками, владика ще раз підніс потребу доповнити діло оснуванням рідної школи. Виступали з промовами всі присутні священники: о. Іван Кутський, о. Іван Ортинський, о. Миколу Залітца, о. Іван Копаль (по англійськи), о. Ярослав Война, о. Н. Незвишук, о. Ярослав Скоронький, о. Сильвестер Гладкий, о. Михайло Скоронький. Учасників гостині було так багато, що церкву салі всіх не помістило і тому тричі за чергою засідали до стовпа.

Численна участь своїх і чужих еднано підбадьорала на усіх членів згаданої парохії, що перший раз мали таку впринципі у своєму місті.

ВІСТІ З УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ СЕМИНАРІЇ У СТЕМФОРДІ.

Дня 23. вересня вийшла на студії фільмофільні й теологічні до Інструка кораблем „Бренієн“ інтомель Володимир Дудик, родом з Пітсбурга, Па.

Дня 6. жовтня вийшли до Риму кораблем „Сатурнія“ Михайло Бохевич, родом з Йонкерс, Н. Й., Михайло Клишко, з Вотерліт, Н. Й., Омелан Монастирський, з Ембридж, Па., і Дмитро Ракочий, з Клертон, Па.

Ігор Пеленський, з Батлер, Па., вийшов на студії фільмофільні й теологічні до Лайл, Іла.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ІЗ СИРОТИНЦЯ СС. ВА-СИЛІЯНОК ДОБУЛИ ПЕРШУ НАГОРОДУ.

Дня 9. жовтня відбулась вистава і базар з нагоди 25-ліття Католіцького Дому в Дарбі, Па., біля Філадельфії. Запрошено дітей різних народностей з їх народними танками. Також запрошено наших українських сиріт. Призначено кілька нагород за найкращі танки. Наші українські сироти добули першу нагороду за гарно виконані танки, теж за гарні українські народні строї. До суддів у вирішуванні нагород належала п. а. Елсі Мек Данеад, сестра славної артистки Дженети Мек Данеад і професори консерваторії. Сестри Василіанки дістали першу нагороду в сумі 25 дол. від Мей Догерті з Католіцького Дому в Дарбі. Так українські сироти добувають добре імя українцям серед американців завдяки ширій праці й заходам СС. Василіанок у Філадельфії.

АВРАМЕНКО ОРГАНІЗУЄ НОВЕ ФІЛЬМОВЕ ПІДПРИЄМСТВО.

У Вінніпегу, Манітоба, в Канаді, перебуває балетмайстер Василь Авраменко, піонір української фільмової продукції на американському континенті. П. Авраменко постачує зорганізувати українську фільмову продукцію в Канаді. В тій цілі він дав кілька публичних викладів і відбув низку нарад з представниками різних організацій та з поодинокими людьми. На днях створено тимчасовий комітет, який небажком подасть до загального відомо намечені способи, котрими можна зrealізувати план п. Авраменка. Перша фільма, яку п. Авраменко сподіється випустити силами канадійських українців, буде славною оперето „Запорожець за Дунаєм“.

ВИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ.

А. Боднарчук, муніципальний секретар-касієр з Арран, Саск., є одним з тих нечисленних канадійців, що теж з нагоди коронації короля Юрія VI. дістали медалі. Медалі була для нього несподіванкою. А. Боднарчук був на різних становищах, аж у 1914 році, коли згоріли книжки муніципалу Калдер, прийняв місце секретаря того муніципалу. Як секретар застав довгі й попіл, а лишини муніципал у фінансовій стані першої класи. В 1932 р. перенісся до муніципалу Лівінгстон з осідком в Арран і там працює досі.

УКРАЇНЕЦЬ НА ЗАМІТНІМ СТАНОВИЩІ.

Наш земляк, п. Антін Мирослава Лотович, іменованний дослідним секретарем (рісєрч-секретарі) Філадельфійської Ради Здоров'я і Протисухітнійної Комісії. Його завданням буде перевести соціально-санітарний розвід туберкульозу у Філадельфії. П. Лотович є сином о. Антона Лотовича з Брукліна, президента „Провидіння“. Він скінчив був університет Корнелл, опісля працював кілька років як член Публічної Служби Здоров'я Злучених Держав. П. Лотович є членом Американського Товариства Публічного Здоров'я, також Т-ва Публ. Здоров'я міста Нью Йорку та інших фахово-наукових товариств. Є також членом „Провидіння“.

ПАНАХИДА ЗА УКРАЇНСЬКИХ СТРЕЛЬЦІВ.

На українській католицькій цвинтарі у Філадельфії відслужив Кир Констентин Богачевський і п. м. панахиду за померлих стрільців Української Армії. При тім вголосі й за мого героїв до численної зібраних вірних патрістично поповідь.

До Впов. Передплатників Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на грудень 1937 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Ще справа підписів.

Справа підписів під відомою відозвою „Комітету Обивательського“ не перестає хвилювати деяких одиниць та кола українського громадянства, дарма, що в цій справі було вже висвітлення на сторінках нашого часопису. Особливо атакований є далі д-р Іван Брик з того титулу, що на ньому, як на голові „Просвіти“, не повинно тяжіти найменше підозріння щодо національної чистоти. Така кампанія посередньо шкодить самій установі „Просвіти“, матері українських товариств.

Редакція уповноважена ствердити, що д-рові Іванові Брикові згаданої відозви ніхто до підпису не представляв, він про неї не знав і вперше своє назвище побачив на афішах.

Таку саму заяву дістали ми від п-ні Софії Ракової.

З польських справ.

ОСНОВНІ ЗМІНИ В ШТАБІ О. З. Н.

У штабі О. З. Н. відбувається тепер основна структуральна і персональна зміна. В новій структурі припадає — як лише польська преса — важна роль раді, що її персональний склад покищо невідомий. Кажуть, що до штабу ввійдуть такі особи, які займуть важні становища в урядовій службі.

Виленське „Слово“ пише, що О. З. Н. вернеться до плану першого шефа штабу. Додає, що концесія полк. Ковалевського пригадувала в зарисках давнє ББ. Різнилася лише тим, що мала засимілювати елементи, які відпали від ендеків і ліві елементи, що виступали проти комуністів. Одночасно полк. Ковалевський клав натиск на програму, що її в ББ. заступала особа Пилсудського. Коли впало гасло центральної лінії для О. З. Н. розійшлися поголоски про поворот до плану полк. Ковалевського.

3 листів до Редакції.

ВІДПОВІДЬ АВТОРЦІ СТАТТІ „ДВА БУКВАРИ“, ПОМІЩЕНІЙ У „ДЛП“ Ч. 239. З 29. X. Ц. Р.

Застереження українських батьків і виховників до змісту букваря „Моя перша книжечка“, в яких імені виступає Вп. Півні Константи Малицька, не можуть бути предметом дискусії в пресі, в якій брали би участь авторки „Моєї першої книжечки“. Приймаємо ці застереження до відома.

Одначе дивує нас, як до сьогоднішнього дня вчили наших дітей на старих букварях (у більшості шкіл був уживаний буквар, закладений педагогом іншої народності), і нікому не прийшло на гадку зладити буквар, в якому не найдені закинути нам „проступків“, а рівночасно, щоб він був апробований Міністерством ВРЮП та поручений до вжитку в школах. Шкода!

Тому пропонуємо Шановній Авторці статті „Два буквари“ ось яке прохання: Шановна Авторка є вже на заслуженій учительській емеритурі і правдоподібно має доволі вільного часу; отже нехай зволить ласкаво опрацювати „Буквар“ для української шкільної дитвори, без зайвих на її думку читанок та порушуваних тем і постаратися для нього за апробату шкільної влади. Цим зробить прекрасний дарунок малечкам українським школярам і жене раз на все з голов українських батьків і виховників журб про справжній, добрий український буквар.

Згорі зазначаємо, що Шановній Авторці не будемо посуджувати ні в „надто совісності“, ні в „переборщених при складанні патрістичних читанок“, ні в „підводженні влади“, чому нам це неслухняно від неї дісталось.

З глибоким поважанням.

Осипа Рожанківська та Іванна Петрова.

Перемога закарпатських українців у шкільному плебісциті.

Не зважаючи на нечувану демагогічну акцію москвофілів за введенням московських підручників на Закарпатті українці виграли шкільний плебісцит, здобуваючи понад 60 відсотків у цілому краю.

Як нашим читачам відомо, шкільний плебісцит на Закарпатті зводився до того, що батьки шкільної молоді мали заявитися, з яких підручників мають учитись їх діти: з українських чи московських.

Вислід голосування у 12-ох шкільних округах такий: за українськими підручниками заяви-

лося 95 прц. у Берегівщині; 80 прц. в Ірпавщині, 72 прц. у Тячівщині, 75 прц. у Волищині, 70 прц. у Севлюшині, 51 прц. у Перечинщині та Березнянщині, 50 прц. у Хустині, 40 прц. в Ужгородщині, 36 прц. в Мукачівщині та Розвигині, 34 прц. у Свалявині.

Перемога українців у шкільному плебісциті розкриє теж очі всім тим несвідомим, які під впливом демагогічної агітації москвофілів голосували за введенням „руських учебників“ до шкіл.

Новий бельгійський уряд.

БРЮСЕЛЬ, 24. 11. ПАТ. По довгих заходах вдалося нарешті лібералові Жансові створити новий уряд. Склад нового уряду такий: прем'єр — Жансон (ліберал), закордонні справи — Спак (соціаліст), внутрішні справи — Дірк (ліберал), національна оборона — ген. Дені, фінанси — Де Ман (соціаліст), освіта — Гост (ліберал), господарські справи — Вансакер (католик), хліборобство — Піерльо (католик), колонії —

Рубенс (християнський демократ), справедливість — Де Варнаф (католик), публічні роботи — Мерльо (соціаліст), комунікація — Марк (християнський демократ), праця і суспільна опіка — Делятр (соціаліст), публічне здоров'я — Вотер (соціаліст), міністерство почт — Бушері (соціаліст). Нові міністри зложили присягу королеві нині рано. Парламент скличеться на вівторок і тоді уряд зложить свою декларацію.

НОВИНКИ.

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. I., телефон 254-46.

— Перевози меблів і товарів виконує та всякі спедиційні чинності полудне „ГАРМА“, спедиційно-перевозова кооператива, Львів, ул. Потоцького 11 а (друга брама) телефон 111-21. 6-6

— „Хром“, Львів, вул. Руська 20., телефон 271-83 поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всякого роду футряні шкірки, як також перефасонує і переробляє уживані футра за найновішими моделями. —?

Пан, який їздив з нами поїздом до Черча і оповідав, що його обуза чинила є виснажено видатною настов'єрдалю тому, що паства ця надає гарний полиск, консервує шкіру, зробив на нашій донці велике враження. Просимо його дати знає життя. Ласкаві аглознення під Ч. Ж. і тасмичи. Вжити найвишнього пасти Ердаль, але погрозити магтем суком аж до дискусного полівку.

— З Товариства „Молода Громада“. Продовження дискусії над рефератом д-ра Пастернака в четвер 25. ц. м. в год. 19.30.

— Новий лікар. Як довідуємося, п. Мирослав Бурачинський, син відомого українського лікаря-громадянина, директора „Народньої Лічниці“, дістав на днях на медичному факультеті львівського університету диплом лікаря всіх лікарських наук.

— Товариство „Українська Захоронка“, як установа, яка статутно управнена вести опіку над убогими дітьми, уладжує дня 18. XII. ц. р. Миколаївське свято для дітей, якими спікується в дошкільцях, захоронках та харчівнях. Звертаємося з проханням до Хвальних Установ та всього Громадянства допомогти нам у цій акції, щоб усі наші діти були обдаровані в цей радісний для них день. — Управа.

— Львівська філія Т-ва Прихильників Астрономії повідомляє, що в суботу 27. ц. м. в год. 18. вечором в салі Геологічного Інституту при вул. Даутоша 8. виголосить м-р Антін Опольський відчит п. з. „Суть і походження комет“ зі світлинами. Вступ вільний. Гостям раді.

— Чергові сходили членів секції апіліантів при СУА з рефератом адв. д-ра В. Лициняка про відвоження хліборобства відбудуться в п'ятницю 26. ц. м. в год. 7.30 вечором у доміці т-ва „Відродження“ при вул. Чарнецького ч. 26

— Ревізії й арештування. В середу 24. ц. м. поліційні агенти перевели ревізію в Академічному Домі при вул. Супінського ч. 21. у Степана Галамая, студ. прав, з Плугова пов. Золочів, але не найшли нічого. Всеж таки Ст. Галамая арештували.

— Почта в неділю. В міністерстві почт і телеграфів розглядають проект доручувати по містах почту також у неділю. Доручувати мають перш всього часописи і поручені посилки.

— Для вигоди пасажирів на залізницях. На всіх залізничних лініях з днем 25. ц. м. будуть курсувати нові пультманівські вагони третьої класи, що значно причиняться до вигоди подорожних. Вагони будуть мати сидження вистелені, подібно як вагони другої класи. В грудні ц. р. будуть урухомлені спеціальні вагони туристичні з місцями до лежання.

— Під сиденьким терором. На головній брамі нового університетського будинку вивішено великий напис: „Третій день без жидів! Жиди до гета!“ Перед входом возні контролюють студентські легітимації. Оподалік урядують поліція з розвідниками. За якимсь студентом жидом, що пробував здерти напис з муру, гнала польська студентська боївка аж до будинку городського староства, де він укритися. На політехніці викладали даліше закриті аж до відкриття. Подібні написи вивішено на будинках академії заграничної торгівлі та університетської клініки. З цього приводу студенти жиди уладили маніфестації, перейшовши вулицями центру міста. При вул. Пекарській і Сакраменток поліція розігнала студентів жидів, які кричали проти лавкового гета. В п'ятницю 26. ц. м. відбудеться зізд ректорів у Варшаві у справі положення у високіх школах.

— Титул для абсолювентів ліцеїв. Як зачути з урядових кол, абсолювенти ліцеїв будуть користуватись науковими титулами. Отже буде ліценція торговельний, адміністративний і т. д. Ліценція будуть уповажнювати до студій у вищих школах, але тільки на деяких віділах. Ліцеї, що надають титули, будуть складатися із трьох клас, причому спеціалізація ліценції в третій класі. Новиною в середньому шкільництві буде ведення примусових практик для торговельних ліцеїв.

— Комуністичний процес відбувся перед трибуналом присяжних суддів у Львові. Шістьох людей із Равщини обвинувачено в належності до КПЗУ з дальшими консеквенціями. Ряд свідків потвердив акт обвинувачення, наслідком чого розправа скінчилась засудом Михайла Крупн на 3 роки в'язниці. Михайла Путка на півтора і М. Моти на рік. Інших увільнено.

— Краса хроніка. В Самборі відбувся зізд загонової шляхти при участі кількадесяти осіб. Предметом нарад були організаційні справи. — В копальні земного восу у Дзвиничі пов. Станиславів згинув 49-літній робітник Йосиф Яворський, вбитий віномом. — В Делятині застріляв гасвий Андрій Дзюра з причини каліцтва. Наслідком пострілення дикими стрільцями йому відрізали п'яту й це було перешкодою в службі.

— У Станиславові арештували інж. Маргошеца сина власника гарбарні. Причина покищо невідома. — В Доброводах пов. Збараж знайшли в стані повного розкладу тіло селянки Петроні Кутень. Підозріння вбивства паде на її чоловіка, який втік. — В Золотому Поточі пов. Бучач згинув у млині Гневоша 17-літній робітник Волод. Вербицький, якого вхопив трансмісійний ремінь. — В Колодзії пов. Заліщики втопився 15-літній Дмитро Антонів, перекинувшись необережно над керницею.

— Застрілив товариша. В часі полювання в лісах коло Унева пов. Перемишляни власник мліна Казимир Жаровський застріляв припадково свого товариша Казимира Шота, власника мліна в Куровичах. Нефортунного мисливця арештували.

— Вовки в Пінщині виступають щораз численніше. В Несвіжі підчас снігової стади вовки закралися під селянські загороли. Вовки підкопалися до візчарів і вхопили 9 овець. В колонії Північ під Пінськом появилися три вовки. Одні

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

валяні, міхи на постіль, короби на хатини та комірці, багажні пакети по цінах найнижчих поручає

Робітни ринково-галантерейна Н. БАРЕР Львів, Сихтуська ч. 2, побіч ф-ки „Саломандра“

Театри.

Великий Театр:

Четвер 25. XI. год. 7.30 веч. „Одруження“.

Пятниця 26. XI. год. 7.30 веч. „Одруження“.

Субота 27. XI. год. 7.30 веч. „Фроїда теорія снів“.

Театр Рівнобордостей:

Четвер 25. XI. год. 7.30 „Щей і той“.

Пятниця 26. XI. год. 7.30 „Щей і той“.

Субота 27. XI. год. 7.30 „Щей і той“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Львів-Львівська 25. XI. Ніч під Івана Купала

26. XI. Довбуш.

К І Н А.

АПОЛОН: „Експонатний світ“ муз. комедія із Вері. Балетом.

АТЛАНТИК: „Останній поїзд із обожненого міста“.

ВАНДА: „Проклята“, „Ордінат Мі-“.

ГРАЖДИН: „Поміч“.

ЕВРОПА: „Король і хористка“.

КАСІНО: „Коли шлюб був“.

КОШЕВНИК: „Знак“ на оен. пові-“.

СТИЛІС: „Довбуш-Мостовича“.

МАРУСЕНЬКА: „Дюбуш“.

МЕТРО: „Ромео і Джульєтта“ з Нормою Шпрер.

МІРАЖ: „Ніч перед битвою“.

МУЗА: „Ромео“ на оен. Жеромського.

НАКО: „Чорний граф“, Пят і Патахон.

ПАЛІНО: „Воспівара“.

РАП: „Не шукай у кім“.

РІАЛЬТО: „Зустрілись у Парижі“.

СВІТ: „Криваві перли“ і „Спокусація“.

СТИЛІС: „Після бурі“ і реалі-“.

ТОН: „Зелений сигнал“.

УТКА: „Робітниця Круа“ і реалі-“.

ХІМЕРА: „Парамата“.

ФОТОПЛАСТИКОН „Святівід“ (Пасаж Гавсманна ч. 7):

„Версаль, Ніцца, Монте Карло“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська 5).

„Острови Сунда“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 25. листопада 1937.

БЕРЛІН 17.00 Сопрати ес-дур на окр.

І форт. Р. Штрауса, 17.30 Вок. акад., 19.00

„Ліберальний“ на 4 голоси і форт.

Бразил, 20.10.21.00 Векір танку, ВІЛГО-

РОД 18.10 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 13.30

Вок. концерт, 17.30, 18.00 Циг. музика,

21.30 Орк. концерт, 22.30 Форт., сонат.

20.25 Век. акад., 21.00 Симф. орк., оен.

ДАТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Давня і

нова камер. музика, 18.00 Форт., аль-

тіана, КЕЛЬН 20.00, 21.00 „Охидна“ оп.

Льордінга, КОШНИЦ 18.30 Продукція мо-

вода на Закарпатті, 14.00, 18.00, 18.45

Вістка, МІЛАН 17.15 Вок. концерт,

19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00

„Джиззера делі Альміері“ оп. Перага-

ла, ПРАГА 17.05 Форт. квітот, Нар.

пісні, 20.00, 21.00 Театр Улані: „Петро і

Олександр“ траг. Марешковського, 22.35

Сарішка, РАДІО ПАРИ 20.30 Форт., 21.30,

22.00 Симф. концерт, РИМ 20.30 Розр.

музика, 21.00, 22.00 Комедія, 22.15 Квар-

тет.

Пятниця, 26. листопада 1937.

БЕРЛІН 12.00 Транс. з Опері, нар.

акад., 20.00 Век. гоміа, 21.00 Оп. музика;

ВІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні; БУДАПЕШТ

18.30 Концерт симф. орк., 18.30 Циг. му-

Львівське радіо.

Четвер, 25. листопада 1937.

6.15—8.00 Ранішня акад., 11.15 Муз.

поранок, 11.40 Опіас Тіто Шіла, тенор.

гр. пл., 12.03 Орк. концерт, гутірка, 13.45

Комунікат Хліб. Палати, 13.50 Музика з

пл., 14.30 Пісні у супр. форт., 14.55 Бір-

жа, 15.00 „Віралта“ Арт. Шрадера, Му-

зика з пл., 15.25 Біжучі вістки, 15.30

Господарські вістки, 15.45 Гутірка му-

зика з молоді, 16.15 Розр. музика, 17.15

„Катеринка“ акад., 17.50, 18.00, 18.50

Спорт, 18.10 Жінка домашнім лікарем,

18.20 Молодь перед мікрофоном, Замова

роміа, 18.40 Листи та програми, 18.55

Програма на завтра, 19.00 Театр Улані:

Смерть комедіянта, 19.50 Актуальна

гутірка, 20.00 Розр. концерт: орк., два

форт., хор, 21.40 Про розмову, літ. на-

рис, 22.00 Камер. концерт, 22.50 Ост-

вістки, 23.00 Із спікерського альбому.

Пятниця, 26. листопада 1937.

6.15—8.00 Ранішня акад.; 11.15 Для шкіа:

„Ботка здоровля“, 11.40 Сен-Савен: Фраг.

и „Карнавалу шірит“, Фрагм.; 12.03 Ве-

села географія; 13.45 Сусп. гутірка; 13.50

Музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 „Вірла-

та“ Арт. Шрадера, Музика з пл.; 15.20

Біжучі вістки; 15.30 Господарські вістки;

15.45 Акад. для старших дітей: Як пра-

цюють наші мами; 16.00 Гутірка з хорі-

ми; 16.15 Оркестра; 16.50, 19.50 Актуаль-

на гутірка; 17.00 Сюзанніна консуланта;

17.15 Сарішка, форт.; 17.50 Огляд ви-

дав; 18.00, 18.50 Спорт; 18.10 Туристич-

ний інформатор; 18.15 Форт.; 18.35 Як

лет. поети вірші віртували; 18.55 Про-

грама на завтра; 19.00 Театр Улані: „Ро-

манова“ В. Ожешков; 19.30 Фог співає

гіселяги; 20.00 Симф. концерт, орк.

форт.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Танкова

музика з пл.

БІРЖА.

Львів, 24 листопада 1937

Гроші.

Купно-продаж: Бельги бельг. 90.03,

69.72, Долари американські 3.27.30, 3.25.00,

Долари канад. 3.27.30—3.25.00, Фльорени

голл. 294.02—292.30, Франки фр. 18.19—

17.69, Франки швейцарські 122.60—121.80,

Фунти англ. 26.51—26.35, Гуальдени данц.

120.20—99.80, Корони ч. 17.50—16.70, Кор.

дам. 118.29—117.45 Кор. норв. 133.18—

132.20, Корони шв. 136.73—135.75, Ліри,

італ. 21.20—20.20, Марки філіппін. 11.70,

—11.25, Марки нім. 119.00—116.00, Шил-

лінги австр. 28.50—27.30, Тель Авів 26.40

—26.10, Марки нім. срібні 122.00—118.00

Акции.

4 і пів проц. внутр. 57.25, 57.00, 3 і пів

1 см 73.00 серія, 84.50 3 поз. нив. 2 см

72.50 серія, 81.50 конверс. 63.00, 4 пр.

дох. 40.50, 40.25, 4 консол. 60.25

Тенденція слабша.

Папери.

Банк Польський 108.00 Цукор 33.00,

Вугіль 25.00, 24.75, Лінійон 54.00, Мох-

жеві 9.75, Островські 48.75, Старахо-

вичі 30.50, Габербуш 44.25.

ЦІНИ „МІЛОСОЮЗУ“:

Львів, 24 листопада 1937 р.

1 кг. масла десерт. бязок без оп. 3.35 вод

1 кг. масла бочков. нив. з опак. 3.40 вод.

1 кг. масла експ. нив. з опак. 3.40 вод.

молоко 19—20 сот.

яйця (конт.) 5.60—5.70 вод.

Тенденція на масло зростає, на мо-

локо та яйця слабша.

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теологічного Відділу Гр.-кат. Богословської Академії у Львові подає до відома зацікавлених, що передор- динаний і передконкурсні іспити з мі- ссії грудн. ч. р. відбудуться в першу середу по першій своїй дні. 8. грудня в годівні 16. Подання можна вносити до дні 6. грудня.

На чергових сходинах Кр. ім. Галии Барінок з п'ятниці, 26. XI. 1937 відбудеться Микола Матвій. Матвійський вибір, зі своїх віршів і оповідань. Початок в год. 6. веч. доміві при вул. Мохнацького 12. 2160

Хто з милосердної родини оволиг за- казав давати даром обід для своїх дітей — без матері — Ірини, уч. І. кл. купець- кой гімназії при вул. Курсов'я ч. 14, а ма- тька у СС. Милосердія при вул. Спорто- вій, 6. Стрийська, батько Іван Заремба, вількошт. скарб. служб., рахунок, старши- на поручик УГА, від 5 років на тишку хоробу грудей у міській лікарні для невиліч. хорих при вул. Янівській ч. 130. 1—3

Товариські сходини членів УТТ відбу- ватимуться кожної середи в доміві, Львів, Гротівських ч. 1/II. Середи 1. грудня 1937 відбудеться дискусія на тему „Господар- ські паншування в світлі I. Конгресу польських інженерів“. Проводить інж. Врешня. 2155

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНЖИНІР-гідротехнік аголоситься до УТТ Львів, Гродівських 1/II. від год. 10—13. 2155 1—1

КУПНО - ПРОДАЖ

ВЕЛИКИЙ вибір ручних і фабричних ко- ронек, таблеток, поручає Вирішні Фрай- літа, Сихтуська 21. 2157 1—7

ТЕПЛЕ ВЗУТТЯ: пантофіл, папучі, бор- дячі на черевачки, чоботи фільцові пору- чає і виконує єдина виробня „Ліо“ — Львів, вулиця Галицька ч. 5. і пов. Тел. 240-51. 1896 11-7

ОНАЗІЙНО до продажі машини до шит- тя різних систем, крапівські, жіночі швейські, Гданський, Коллонтай 2. 2018 11-13

РАЙТУЗИ вовняні 2.90, гетрові 4.90, пі- жами фліпелові 3.50 та все на зиму для дитини поручає „Світ Дитини“, Сих- туська 2. 2039 а 4—7

ФЛЯНЕЛЕВІ ПІЖАМИ в паси у 12 га- тунках, жіночі і мужські 8.90—13.80. Ви- багливі мужські бонжурки 9.80—16.80, плащі ранні 13.80—16.80. Фабрика білиз- „Астра“, Сихтуська 2. 2040 4—5

КУХОННІ вапрати комплектні, емалія зол. 65., алюміній зол. 99. зі заліза, млинки- ми і т. п. РЕНТШЕР, Лявонів 37. 2038 3—3

МЕШКАННЯ

МЕШКАННЯ 3-поверхові, повнокомфорт- ве, соняшні при вул. Гітсовій від 1. січ- ня 1938 р. до винайму. Інформації теле- фонічно ч. тел. 270-27. 2150 1-4

МАТРИМОНІАЛЬНІ

ІНЖИНІР, 30 років, зацікавиться в інте- лігентній, гарній панночці від 20—25 літ. Зголошення слати до Адміністрації „Ліло“ під „Шлеск“. 2161 1—1

РІЖНІ

ШАФГАВЗЕН, ЛЬОНЖІН, ЗЕНІТ, ОМЕ- ГА, ДОКСА та ін. годинники найпре- дніше направляє фірма П. Карпинець, Домініканська 7. Купує золото, срібло.

ВІЧНІ ПЕРА направляє дешево „Прі- нціпа“, Рутівського 12 і Ринок 29 (бра- ма Андріюлього). 1952 9—10

ФАБРИКА ДЗЕРКАЛ, шліфарня шкля А. Торгов. тенер Бема 12 а. тел. 224-81. 1950 13-30

БЮРО ПОЛАГОДИ у Варшаві Олени Васильчук, полагодує всі справи тор- говельні та дає інформації, заощаджу- ючи зайву подорож до Варшави. У до- міві Бюра поспішній салон-вистава „Гуцулка“, що закуповує і приймає в комісову продаж виробів українського народнього мистецтва, промислу (ка- лами, ліжнями, вишивками, кераміку й де- ревяну різьбу). Варшава, вул. Мар- шалковська 97 А, м. 2 (тел. 9-83-93). 1632 25—30

ХРИСТІАНСЬКА робітня трикотарська Львів, Лявонів 3 поручає свої трикотар- ські виробы, як свєтери ручні і машинно- ві — теж направи всіх трикотарських робіт і т. п. 1997 9—16

„ПРИГОДИ доброго воляка Швейна“, том IV (останній, найбільший й найкращий) набувати по 4 зол. у всіх кнгар- нях! 2133 4—6

БРИЛІАНТИ, діаманти, перли, срібло, золоту біжутерію, годинники купує, пла- тить найбільше Вагдер, Шайнохи один. Прощайна, дешева направи годинників і біжутерії. 1903 4—7

ОГОЛОШЕННЯ.

Порошок до печення

Коли вижовите доброго порош- ку до печення маєте ту пев- ність, що Ваша праця не змар- нується, напан- ки печиво гар- но вдається, буде духмя і смачно.

ПЕРЕДОВА

Фабрика фортепіанів і пиані

T. Bettling і С-ка

ЛЕШНО ПОЗНАНСЬКЕ

поручає інструменти недосконалих якості. — Найдешевше купити безпосередньо у фабриці. 1687 20-30

БРАТИ ДМИТЕРКИ

єдине українське конц. підпр. самог- перевозове

Львів, Ринок 43, тел. 272-43

виконує всілякі перевози до всіх і усіх місцевостей в краю — дешево, скоро і солідно. Спеціальні авті для пере- возу меблів, в відповідному квалифі- кацією обслугову — дають гарантію 1424 найкращої доставки. 30—40

ПЕРЕПРОДУЄ

МАГАЗИНУЄ

ПЕРЕВОЗИТЬ

артикули українського виробництва

СОЛІДНО

СКОРО

І ДЕШЕВО

торговельно-транспортне бюро

Івана Парубчака

Львів, вул. Домініканська 7

2084 тел. 242-19.

К І Р

Львів, Усїського 8

Тел. 280-88

Станіславів, 3-го Мал 4

П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

Б У Д О В И.

Тапчани, матраци, рошети, тапети фіранки, дивани, мебелі матеріали і т. п.

Проектування і виконання комп'ютерного плану дому у власних заведених тапінських і столярських

Т. Кисяк і сини

Львів, пл. Смолян 4

Тел. 24009 і 21985 24—40

Нема ліпших

як вістря „Польонія“

Тільки оголошуючись у

„ДІЛІ“

можете успішно продати, купити або

замінити реальність.

Ва редакцію відповідає Олександр Костик.

Читаче Владамича Спілки „Ліло“.

В друкарні Вид. Спілки „Ліло“. Львів, Ринок 10.